

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 12.8.2010
COM(2010) 429 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o uporabi Uredbe (ES) št. 1889/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne
26. oktobra 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje na podlagi
člena 10 te uredbe**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o uporabi Uredbe (ES) št. 1889/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje na podlagi člena 10 te uredbe

1. UVOD

Uredba (ES) št. 1889/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje¹ (v tem poročilu: uredba o kontroli gotovine) je začela veljati 15. decembra 2005. Člen 10 uredbe o kontroli gotovine od Komisije zahteva, da štiri leta po začetku veljavnosti te uredbe Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o njeni uporabi.

Uredba o kontroli gotovine se uporablja od 15. junija 2007 in ker je od takrat minilo malo časa, so se države članice in Komisija osredotočile na izdelavo ustreznih struktur in razvoj ustreznih postopkov, ki bi omogočali usklajeno izvajanje uredbe o kontroli gotovine.

Za začetek postopka ocenjevanja je Komisija julija 2008 državam članicam poslala vprašalnike. Odgovori držav članic na ta vprašalnik², ki jim je sledila razprava na raznih sestankih z državami članicami v „delovni skupini za kontrolo gotovine“, so Komisiji zagotovili dovolj informacij za izdelavo tega poročila.

2. SPLOŠNO OZADJE

2.1. Ozadje

2.1.1. Zakonodaja Evropske unije (EU)

Pravni okvir EU za preprečevanje pranja denarja sestavljata Direktiva 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma³, kakor je bila spremenjena z Direktivami 2007/64/ES, 2008/20/ES in 2009/110/ES ter Uredba (ES) št. 1781/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o podatkih o plačniku, ki spremljajo prenose denarnih sredstev⁴. Sklep Sveta 2000/642/PNZ o dogovoru glede sodelovanja med enotami za finančni nadzor (FIU-ji) držav članic pri izmenjavi informacij in Okvirni sklep Sveta 2001/500/PNZ o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem sta enako pomembna. Poleg tega okvirja je evropska strategija za preprečevanje financiranja terorizma usmerjena v ukrepe, katerih cilj je izboljšanje rezultatov pri boju proti financiranju terorizma.

Direktiva 2005/60/ES, ki je nadomestila Direktivo 1991/308/EGS, vsebuje mehanizem EU za preprečevanje pranja denarja z nadziranjem transakcij preko

---

¹ UL L 309, 25.11.2005, str. 9–12.

² Odgovori na vse vprašalnike so bili prejeti do 25. februarja 2009, z izjemo Belgije, ki ni odgovorila. Informacije v tem poročilu zato temeljijo na informacijah, ki jih je poslalo 26 držav članic. Za namene statistike o gotovini so vključene vse države članice.

³ UL L 309, 25.11.2005, str. 15–36.

⁴ UL L 345, 8.12.2006, str. 1–9.

kreditnih in finančnih institucij ter določenih vrst poklicev. Tveganje, da se bodo prenosili gotovine za nezakonite namene ali za financiranje terorizma temu mehanizmu izognili, je pripeljalo do potrebe, da se ta ukrep dopolni z zahtevo glede kontrole gotovine, ki vstopa v EU ali izstopa iz nje.

V ta namen je bila sprejeta uredba o kontroli gotovine, ki želi združiti temeljno načelo o prostem pretoku blaga, oseb, storitev in kapitala s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma v okviru enotnega trga in gospodarske ter monetarne unije.

2.1.2. Mednarodni vidiki

Eden glavnih partnerjev za zagotavljanje učinkovitosti uredbe za kontrolo gotovine je Projektna skupina za finančno ukrepanje (FATF) in njen povezan regionalni organ Moneyval. Ta medvladni organ, ustanovljen na vrhu G7 v Parizu leta 1989, podpira vladne politike proti pranju denarja in financiranju terorizma. To opravlja z izdajanjem priporočil in smernic ter s preverjanjem upoštevanja njegovih priporočil preko medsebojnega sistema ocenjevanja, da so njegovi člani nenehno pod pritiskom zagotavljanja učinkovitih ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma.

Posebno priporočilo IX FATF o prevoznikih gotovine se prenese na EU z uredbo o kontroli gotovine. Razprava glede postopkov posebnega poročila IX in ocena ter poročila o napredku, ki so jih pripravili ocenjevalci FATF, so že večkrat pripomogli k dodatnim izboljšavam kontrole gotovine v državah članicah.

FATF je nedavno EU priznala kot nadnacionalno jurisdikcijo za uporabo posebnega poročila IX o prevoznikih gotovine. To priznanje pomeni upoštevanje določenih meril, kot so ustrezna izmenjava pomembnih informacij na nadnacionalni ravni in primerljivo usposabljanje, zbiranje podatkov ter izvršilni in ciljni programi, razviti in uporabljeni na nadnacionalni ravni.

2.2. Ključni elementi uredbe o kontroli gotovine

2.2.1. Obveznost prijave

Uredba o kontroli gotovine vzpostavi enoten pristop EU h kontroli gotovine na podlagi sistema obvezne prijave gotovine, ki vstopa v EU ali izstopa iz nje, v vrednosti 10 000 EUR ali več. Potniki morajo določenemu pristojnemu organu navesti informacije o prijavitelju, lastniku in prejemniku ter o točnem znesku, naravi, poreklu, nameravani uporabi in transportu gotovine, ki se prijavi. Uredba o kontroli gotovine ne predpisuje niti metode, tj. ustne, pisne, ali elektronske, niti formata te prijave.

2.2.2. Določitev pooblastil pristojnih organov

Da se zagotovi upoštevanje obvezne prijave, morajo biti nacionalni pristojni organi pooblaščen za kontrolo fizičnih oseb, njihove prtljage in prevoznih sredstev. V primeru neupoštevanja obvezne prijave se lahko gotovina zaseže in določi kazni.

2.2.3. Evidentiranje in obdelava podatkov

Uredba o kontroli gotovine države članice zavezuje, da zabeležijo in obdelajo vse informacije, ki jih dobijo pri prijavi in/ali kontrolah, in da te informacije posredujejo nacionalni enoti za finančni nadzor (FIU) države članice, skozi katero potnik vstopa v EU ali izstopa iz nje.

2.2.4. *Izmenjava podatkov*

Če obstaja sum, da je gotovina povezana z nezakonitimi dejanji v zvezi z gotovinskimi transakcijami, se lahko izvede izmenjava informacij s pristojnimi organi v drugih državah članicah, informacije, ki negativno vplivajo na finančni interes EU, pa se pošljejo Komisiji.

V skladu z okvirom obstoječih dogovorov o medsebojni upravni pomoči se lahko informacije, pridobljene v skladu z uredbo o kontroli gotovine, sporočijo tudi tretji državi, ob upoštevanju ustreznih nacionalnih in evropskih določb o prenosu osebnih podatkov tretjim državam.

2.2.5. *Vprašanja zaupnosti*

Vse informacije, pridobljene z uredbo o kontroli gotovine, so zaupne. Vsi osebni podatki se obravnavajo v skladu z ustreznimi določbami o varstvu podatkov. Po potrebi veljajo pravila za razvrščanje informacij, da se zagotovi varnost podatkov.

2.3. **Kontrola prenosov gotovine znotraj Evropske unije**

Uredba o kontroli gotovine ne posega v nacionalne ukrepe za kontrolo prenosov gotovine znotraj EU. Kljub temu pa morajo biti nacionalni ukrepi v skladu s členom 65 Pogodbe o delovanju EU, ki države članice pooblašča za vzpostavitev postopkov za prijavo pretoka kapitala za namene upravnih ali statističnih informacij ali za sprejemanje ukrepov, upravičenih na podlagi javnega reda ali javne varnosti, pod pogojem, da uporabljeni ukrepi in postopki niso sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejevanja prostega pretoka kapitala.

Na mejah z drugimi državami članicami uporabljajo te kontrole gotovine znotraj EU naslednje države članice⁵: Belgija, Bolgarija, Ciper, Nemčija, Danska, Španija, Francija, Italija, Malta, Poljska in Portugalska. V ta namen uporabljajo sistem obvezne (z izjemo Portugalske, kjer je prijava prostovoljna, razen če se fizična oseba kontrolira) prijave z mejno vrednostjo 10 000 EUR. Avstrija ne kontrolira gotovine samo na njeni meji, ampak tudi na svojem celotnem ozemlju. Španija je podobno kot Avstrija uvedla nacionalni nadzor, toda za zneske, ki so višji od 100 000 EUR. Združeno kraljestvo ni uvedlo rutinske kontrole gotovine znotraj EU, policija pa vseeno na ozemlju Združenega kraljestva preverja (naključne) potnike in njihovo prtljago glede gotovine, ki bi jo imeli pri sebi. Irska uporablja podoben postopek kot Združeno kraljestvo, ampak z mejno vrednostjo gotovine 6 438 EUR. Češka, Estonija, Grčija, Finska, Madžarska, Latvija, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Romunija, Slovenija, Slovaška in Švedska ne uporabljajo nikakršne kontrole gotovine znotraj EU.

3. **UPORABA UREDBE O KONTROLI GOTOVINE**

3.1. **Ozadje**

3.1.1. *Pristojni organi*

Uredba o kontroli gotovine ne določa, kateri organ mora država članica imenovati kot pristojni organ. V praksi je 23 držav članic kot osrednji organ imenovalo carino.

---

⁵ Informacije o kontroli gotovine znotraj EU iz tega poročila ne posegajo v stališča Komisije v zvezi s skladnostjo teh nacionalnih ukrepov s členom 65 Pogodbe o delovanju EU.

Danska in Estonija sta pooblastili davčni in carinski organ. Dve drugi državi članici, Poljska in Združeno kraljestvo, sta pooblastili carino in mejno stražo.

Določene nacionalne razlike so dodatno izražene v veliki raznolikosti drugih vključenih organov: Zvezna (kriminalistična) policija, FIU-ji, Agencija za protiteroristično zaščito, mejne straže, vlade provinc, državna blagajna, oddelki proti goljufijam ali preiskovalne službe in sodni organi. Policija in FIU-ji so najpogostejši partnerji pri izvajanju kontrole gotovine. V 16 državah članicah je to sodelovanje med organi urejeno s pisnimi sporazumi o sodelovanju. Tretjina držav članic je ustanovila obveščevalne celice ali delovne skupine med pristojnimi organi.

3.1.2. Opredelitev pojma gotovina

Opredelitev pojma gotovina v uredbi o kontroli gotovine je prevzeta iz opredelitve, ki se je uporabila v posebnem poročilu IX FATF in ki pokriva prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika, in gotovino. Do zdaj države članice še niso poročale o večjih težavah pri uporabi te opredelitve. Zlato, žlahtne kovine in dragi kamni niso vključeni v to opredelitev. Nekatere države članice imajo nacionalne predpise, ki so podobni obvezni prijavi gotovine, za zlato in/ali žlahtne kovine ter drage kamne (Bolgarija, Nemčija, Avstrija (na avstrijskem ozemlju), Ciper, Češka in Poljska). Večnamenske elektronske gotovinske kartice niso vključene v nobeno opredelitev. Ena država članica (Nemčija) ima nacionalne predpise za prijavo elektronskega denarja.

3.2. Obveznost prijave

Vsaka fizična oseba, ki vstopa v EU ali izstopa iz nje, je pravno zavezana k prijavi vseh zneskov v višini 10 000 EUR ali več, ki jih ima pri sebi, pristojnim organom države članice, skozi katero vstopa v EU ali izstopa iz nje, torej ob prvi točki vstopa v EU in ob zadnji točki izstopa iz EU.

3.2.1. Ozaveščanje o obvezni prijavi

Za zagotavljanje ozaveščenosti potnikov glede obvezne prijave so bile vzpostavljene kampanje obveščanja, ki se nenehno obnavljajo na nacionalni in ravni EU. Na ravni EU so bili razviti in razdeljeni plakati (10 000 izvodov v 22 jezikih), večjezični letaki (401 520 natisnjenih izvodov v letu 2007 s popravljnim ponatisom 1 000 000 izvodov julija 2009), reklamni članki v revijah na letalih (v 10 revijah večjih letalskih družb septembra 2009), spletne strani (2007, popravljene avgusta 2009) in animirani posnetek (leta 2007, popravljen novembra 2009, v sedmih jezikih). Na nacionalni ravni so bila izdana podobna orodja, npr. plakati, spletne strani, informacije za interesne skupine ali sporočila za javnost glede odkritij.

Na splošno se zdi, da so ukrepi ozaveščanja glede kontrole gotovine precej prispevali k ozaveščenosti potnikov, da morajo prijaviti gotovino, čeprav so samo štiri države članice nadzirale rezultate kampanj obveščanja, orodja nadzora za merjenje učinkovitosti in uspešnosti kampanj obveščanja pa niso bila uporabljena v nobenem primeru.

Uredba o kontroli gotovine ne določa izključne obveznosti za izdelavo kampanje obveščanja, vseeno pa so skoraj vse države članice ugotovile, da so ukrepi obveščanja potrebni. 17 držav članic za zagotavljanje stalnega dviganja ozaveščenosti uporablja stalne kampanje obveščanja glede kontrole gotovine. Nekatere države članice menijo, da bi bilo treba v uredbo vključiti obveznost ozaveščanja o kontroli gotovine, saj bi se tako olajšalo povezovanje z letališkimi organi za prikazovanje materiala za dviganje ozaveščanja.

3.2.2. *Mesto prijave*

Uredba o kontroli gotovine od fizičnih oseb zahteva prijavo gotovine pristojnim organom države članice, preko katere vstopajo v EU ali iz nje izstopajo. Ta zahteva na splošno državam članicam ne predstavlja težav.

Tranzit

Tranzitni potniki v letalskem prometu težko upoštevajo obveznost prijave gotovine ob prvi točki vstopa v EU ali zadnji točki izstopa iz nje zaradi različne tranzitne infrastrukture letališč. Prostorov v tranzitnih območjih za prijavo gotovine je malo ali pa so različni, med leti pa ni dovolj časa.

Pristojni organi držav članic tudi težko zagotovijo usklajen nadzor tranzitnih potnikov. Premalo časa, pomanjkanje ustreznih prostorov za kontrolo zaradi različne tranzitne infrastrukture letališč in ločenih kanalov za ročno in oddano prtljago ovirajo kontrolo.

Posebna projektna skupina strokovnjakov za kontrolo gotovine se je ukvarjala s to težavo in prišla do sklepa, da je potrebna revizija člena 3 uredbe o kontroli gotovine za uskladitev postopkov kontrole gotovine s postopki, vzpostavljenimi za kontrolo prtljage potnikov, določenimi v členih 192 do 194 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti⁶.

3.2.3. *Metode prijave*

Po uredbi o kontroli gotovine se lahko podatki za prijavo gotovine podajo pisno, ustno ali elektronsko. Večina držav članic se je odločila za pisne prijave. Samo Danska, Avstrija in Španija dovoljujejo ustno prijavo, ki jo carina spremeni v pisni dokument. Avstrija (samo za profesionalne prevoznike gotovine), Španija in Poljska dovoljujejo sprejemanje elektronskih prijav. V drugem četrtletju leta 2009 je bilo 90 % prijav gotovine opravljenih pisno, 9,7 % elektronsko in 0,3 % ustno. Vse države članice so izdelale obrazce, ki predvidevajo oddajo vseh elementov minimalnih podatkov, ki so zahtevani po členu 3.2 uredbe o kontroli gotovine.

Začetna faza izvajanja je pokazala, da bo uporaba skupnega obrazca za prijavo pomembno prispevala k izboljšanju (elektronske) izmenjave informacij o prijavi gotovine. Poleg tega bodo mednarodni potniki tudi bolje razumeli, kaj se od njih pričakuje, in tako se bo izboljšalo upoštevanje zahtev.

V ta namen je bil razvit evropski skupni obrazec za prijavo (CDF). Ta obrazec uporablja 16 držav članic: Avstrija, Ciper, Danska, Estonija, Grčija, Finska, Madžarska, Irska, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Švedska in Slovenija. Druge države članice razmišljajo o uvedbi skupnega obrazca za prijave v prihodnosti (Bolgarija, Nemčija, Latvija, Slovaška) ali pa že uporabljajo obrazce, ki so zelo podobni skupnemu obrazcu za prijavo: Španija, Francija, Litva. V skoraj vseh državah članicah se prijave gotovine sprejemajo in se lahko izpolnjujejo v uradnih jezikih države, v kateri se prijava izvaja, ter v angleščini. Nekatere države članice sprejemajo in dovoljujejo, da se obrazec za prijavo gotovine izpolni v drugih razširjenih jezikih EU.

---

⁶ UL L 253, 11.10.1993 str. 1–766.

3.2.4. Statistični podatki o prijavah gotovine

V uredbi o kontroli gotovine ni določenih zahtev za izdelavo statistike. Vseeno so se države članice strinjale, da bodo Komisiji poslale statistične podatke o prejetih prijavah gotovine in pridobljenih rezultatih kontrole⁷. Nepravilne prijave gotovine ali odkritja kot rezultat kontrole se v statistiki imenujejo „evidentiranje“ (glej podrobnosti pod 3.4.2.).

V Prilogi 1 so statistični podatki o prijavah gotovine in evidentiranjih, ki so jih države članice zbrale med 15. junijem 2007 in 30. junijem 2009.

V tem obdobju so države članice prejele 178 351 prijav gotovine v skupnem preračunanem znesku 79 922 milijonov EUR. Prijav gotovine pri vstopu je bilo 101 824, pri izstopu pa 76 527.

V Prilogi 2 je grafični pregled poročanja držav članic glede števila zbranih prijav gotovine in prikazane so pomembne razlike.

V obdobju, na katerega se nanaša poročilo, so Nemčija, Italija in Francija predstavljale 25 %, 22,5 % oz. 13 % celotnega števila prejetih prijav gotovine, takoj za njimi pa so Španija (9 %), Litva (4,5 %), Poljska (4 %), Združeno kraljestvo (3,5 %) in Bolgarija (3 %).

Nadaljnje spremljanje teh statističnih podatkov je potrebno za povečanje usklajenega izvajanja kontrol gotovine v državah članicah.

V Prilogi 3 je prikazano, da je število prijav gotovine v državah članicah do konca leta 2008 hitro raslo (iz 13 196 prijav gotovine v tretji četrtini leta 2007 na 28 210 prijav gotovine v zadnji četrtini leta 2008). V drugi četrtini leta 2009 so številke padle na 27 236 prijav gotovine. Isti vzorec se lahko opazi v Prilogi 4 za znesek, ki ga pokrivajo te prijave gotovine, preračunan v evre (5 432 milijonov EUR v tretji četrtini v letu 2007, 13 051 milijonov EUR v zadnji četrtini leta 2008, 9 496 milijonov EUR v drugi četrtini leta 2009). Zelo verjetno je, da sta število prijav gotovine in znesek v evrih, ki ju pokrivajo te prijave gotovine, posledica padca gospodarske dejavnosti leta 2009 v zvezi z bančno krizo.

V drugi četrtini leta 2009 je bilo več kot 63 % prijav gotovine opravljenih na letališčih, 30 % na cestnih mejnih prehodih, 5 % v pristaniščih in 2 % na železniških mejnih prehodih. 86,2 % prijav gotovine so prijavili zasebni prevozniki gotovine, 13,8 % pa profesionalni prevozniki gotovine.

3.3. Informacije o pooblastilih nacionalnih organov za kontrolo

3.3.1. Kontrolne pristojnosti v državah članicah

Kontrole v državah članicah se osredotočajo na oddane prijave, potnike, prtljago in prevozna sredstva. Vse države članice izvajajo fizična preverjanja. Skoraj vse države članice uporabljajo opremo za skeniranje. Štiri države članice pri kontroli gotovine uporabljajo usposobljene pse slednike.

Za zagotovitev učinkovite in uspešne kontrole je ključnega pomena uporaba ustrezne strategije za obvladovanje tveganja. 12 držav članic uporablja določene nacionalne strategije v zvezi s kontrolo gotovine. Druge države članice uporabljajo merila za analizo tveganja za kontrolo gotovine v glavnih točkah vhoda in izhoda. 17 držav

⁷ V tem sporazumu se predvideva, da države članice pošiljajo statistiko o gotovini, ki ne vključuje podatkov o prijavah in kontrolah gotovine znotraj EU.

članic uporablja profile tveganja za kontrolo gotovine in 18 držav članic uporablja obveščevalna opozorila v zvezi s kontrolo gotovine s prejemanjem in/ali izdajanjem takšnih opozoril. Štiri države članice organizirajo nacionalne skupne ciljne ukrepe z drugimi pristojnimi organi.

3.3.2. Rezultati kontrole

Evidentiranj, ki so jih zabeležile države članice (glej Prilogo 1), je 13 019 in znašajo 1 632 milijonov EUR. Večino evidentiranj je bilo odkritih v naslednjih državah članicah: Nemčija (40 %), Francija (20 %), Italija (12 %), Združeno kraljestvo (10 %), Nizozemska (6 %), Portugalska (4 %), Španija (4 %). Grafični pregled števila evidentiranj v Prilogi 5 prikazuje te pomembne razlike.

Več držav članic nima nobenega evidentiranja ali pa jih ima zelo malo. V nekaterih primerih to pomeni, da je za državo članico centralno pridobivanje podatkov nemogoče, ne pa da je izvedla premalo kontrol (glej informacije pod 3.4.2). V drugih državah članicah je evidentiranj v primerjavi s številom prostovoljno oddanih prijav gotovine veliko več (glej Prilogo 6). Natančen nadzor rezultatov kontrole bo omogočil odkrivanje in spremljanje morebitnih razlik v pristopu kontrole med državami članicami ter tako omogočil morebitne prilagoditve, da se zagotovi popolna uskladitev pristopa h kontroli držav članic.

Število evidentiranj se je enakomerno povečevalo iz 552 primerov v tretji četrtini leta 2007 na 2 300 primerov v drugi četrtini leta 2009 (glej Prilogo 7). Preračunan znesek v evrih pri teh evidentiranjih, podrobno opisan v Prilogi 8, je bil v tem obdobju dokaj stabilen z razliko evidentiranj v zadnji četrtini leta 2008 zaradi ene najdbe neprijavljenega prenosljivega instrumenta, ki se glasi na prinosnika, z visoko vrednostjo v Nemčiji (33 milijonov EUR v tretji četrtini leta 2007, 1 149 milijonov EUR v zadnji četrtini leta 2008, 72,5 milijona EUR v drugi četrtini leta 2009).

3.4. Informacije o evidentiranju in obdelavi

3.4.1. Beleženje in obdelava prijav gotovine

Vse države članice beležijo informacije v zvezi s prijavo gotovine. 14 držav članic informacije beleži v avtomatizirani centralni bazi podatkov. V večini primerov gre za samostojno bazo podatkov na državni ravni, ki je včasih neposredno dostopna nacionalnemu FIU (v dveh državah članicah s centralno bazo podatkov razpolaga nacionalni FIU). V večini primerov drugi pristojni organi, kot na primer nacionalni FIU, trenutno nimajo neposrednega dostopa do zabeleženih informacij.

Države članice, ki nimajo avtomatiziranega beleženja prijav gotovine, najpogosteje uporabljajo Excelove datoteke ali lokalno bazo podatkov.

3.4.2. Beleženje in obdelava neprostovoljnih prijav gotovine in informacij, pridobljenih med kontrolo

25 držav članic beleži in obdeluje informacije, pridobljene med izvedeno kontrolo gotovine. Ena država članica ne shranjuje tovrstnih podatkov, čeprav člen 5 uredbe o kontroli gotovine to izrecno zahteva. 12 držav članic informacije beleži v avtomatizirani centralni bazi podatkov. Druge države članice jih beležijo v bazah podatkov, ki so na lokalnih carinarnicah. V eni državi članici se beležijo samo odkrite nepravilnosti ter v eni samo rezultati temeljitih kontrol.

3.4.3. *Beleženje in obdelava informacij o zaseženi gotovini*

Postopki za zasego gotovine niso obvezni, ker člen 4 uredbe o kontroli gotovine navaja, da se gotovina LAHKO zaseže na podlagi upravne odločbe. 23 držav članic je beležilo in obdelalo informacije o zaseženi gotovini. Švedska in Francija tovrstnih informacij ne beležita. Za Poljsko in Belgijo informacije niso na voljo.

15 držav članic (Avstrija, Bolgarija, Ciper, Nemčija, Estonija, Španija, Finska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Nizozemska, Portugalska, Slovenija in Združeno kraljestvo) zaseženo gotovino beleži v centralni bazi podatkov. Sedem držav članic (Danska, Grčija, Luksemburg, Madžarska, Romunija, Slovaška in Švedska) ima bazo podatkov v lokalnih carinarnicah, Češka pa te informacije pošilja neposredno nacionalnemu FIU.

Države članice Komisiji trenutno ne pošiljajo statistik o zaseženi gotovini. V bližnji prihodnosti bo nov modul urada OLAF carinski informacijski sistem (CIS) državam članicam omogočil vpeljavo vseh informacij, povezanih s zasego gotovine.

3.5. **Informacije, na voljo enotam za finančni nadzor**

21 držav članic na lastno pobudo posreduje informacije o prijavi gotovine svojemu nacionalnemu FIU. Samo Finska, Italija in Združeno kraljestvo nudijo te informacije na zahtevo, Ciper in Madžarska pa nacionalnemu FIU nudijo samo informacije o sumljivih primerih. Informacije se FIU posredujejo preko elektronske pošte, navadne pošte, uradnega pisma ali neposrednega dostopa do baze podatkov o prijavah gotovine. Pogostost posredovanja teh informacij je različna: od takojšnjega pošiljanja preko neposrednega dostopa do baz podatkov, do dnevnega, tedenskega ali mesečnega pošiljanja, največ pa na tri mesece ali na vsako četrletje (dve državi članici).

Nekatere države članice obveščajo nacionalne FIU hitreje, če so informacije povezane z odkritjem sumljivega prenosa gotovine.

Večina držav članic (Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka, Nemčija, Danska, Estonija, Grčija, Finska, Madžarska, Irska, Italija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Švedska in Združeno kraljestvo) posreduje informacije o sumljivih prijavah gotovine nacionalnemu FIU (informacij za Belgijo, Francijo, Poljsko in Portugalsko ni na voljo). Nekatere države članice (Latvija, Nemčija, Litva) nudijo informacije nacionalnemu FIU preko organiziranega neposrednega dostopa nacionalnega FIU do podatkovne baze z vsemi informacijami o prijavi gotovine. Španija in Nizozemska že imata centralno bazo podatkov za informacije o gotovini pri nacionalnem FIU.

Zaradi nacionalnih razlik pri organizaciji FIU in odnosov z drugimi pristojnimi organi je težko predlagati bolj usklajene postopke za izmenjavo informacij med carino in FIU-ji.

Drobljenje

16 držav članic uporablja določene kontrole premikov zneskov gotovine, ki so pod mejno vrednostjo 10 000 EUR, kadar obstaja možnost nezakonitih dejavnosti, povezanih s prenosom gotovine, ki se imenujejo „drobljenje“. Ta možnost je navedena v členu 5.2 uredbe o kontroli gotovine. Večina držav članic tudi te informacije nudi Komisiji.

3.6. Izmenjava informacij med državami članicami in Komisijo

Ker ni odbora, ki bi Komisiji pomagal pri upravljanju uredbe o kontroli gotovine, je Komisija ustanovila stalno delovno skupino z vsemi državami članicami, ki se sestane trikrat letno. Ta delovna skupina se financira z okvirnim programom Carina 2013, ki financira dejavnosti sodelovanja med državami članicami in Komisijo. Delovna skupina se osredotoča na izboljšanje izmenjave informacij, usklajevanje postopkov, vzpostavitev najboljših praks in omogočanje ustreznega okolja, v katerem lahko organi držav članic izmenjujejo mnenja glede izvajanja uredbe o kontroli gotovine. Za ta namen je bil izdelan priročnik smernic o kontroli gotovine, ki ga je nedavno sprejela ta delovna skupina.

Države članice in Komisija imajo lahko od postopka odbora koristi pri zagotavljanju višje ravni vzpostavljanja usklajenosti.

Poleg tega je bila ustanovljena posebna virtualna interesna skupina v zavarovanem ekstranetnem orodju, ki javnim upravam omogoča izmenjavo informacij in sodelovanje v forumih za razprave. Vsebuje tudi informacije glede osrednjih kontaktnih točk držav članic in 24-urne kontaktne točke, ki omogočajo hitro izmenjavo informacij med pristojnimi organi. Za posodabljanje teh informacij so odgovorne države članice.

3.6.1. *Izmenjava informacij med državami članicami*

Države članice izmenjujejo informacije glede kontrol gotovine na različne načine. Sem spada informacijski sistem za boj proti goljufijam (AFIS) urada OLAF, ustanovljen z Uredbo Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje⁸. Države članice izmenjujejo tudi informacije o tveganju preko elektronskega sistema za informacije o tveganju (RIF), ustanovljenega po carinskem sistemu Skupnosti za obvladovanje tveganja v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti⁹. Omenjajo se tudi kontakti preko osrednjih kontaktnih točk, med delujočimi carinarnicami, preko obveščevalskih oddelkov, kontaktnih točk organov pregona ali mreže uradnikov za zvezo za davčni kriminal in uporabo določenih IT aplikacij Europol.

V okviru delovne skupine Sveta za sodelovanje med carinami države članice redno organizirajo skupne ukrepe za doseganje ciljev. Med francoskim predsedovanjem je bila ustanovljena skupna carinska operacija o kontroli in prevoznikih gotovine, imenovana „Atena“.

---

⁸ UL L. 82, 22.3.1997, str. 1–16.

⁹ UL L. 302, 19.10.1992, str. 1–50.

3.6.2. *Izmenjava informacij s Komisijo*

Vse države članice Komisiji posredujejo statistične podatke o izvajanju uredbe o kontroli gotovine za vsako četrtoletje. Te statistike se obdelajo in posredujejo vsem državam članicam.

Države članice Komisiji preko sistema AFIS posredujejo informacije o primerih, v katerih obstaja sum, da je vsota gotovine pridobljena s kriminalnim dejanjem ali nezakonito dejavnostjo, ki negativno vpliva na finančne interese EU. Modul CIS, ki je del sistema AFIS omogoča državam članicam, da vključijo informacije o zaseženi, odvzeti ali zaplenjeni gotovini. V identifikacijsko podatkovno bazo carinskih datotek (FIDE) sistema AFIS morajo biti vstavljene informacije o preiskavah, ki so jih sprožile carinske oblasti, da se omogoči preverjanje, ali je bila oseba (ali podjetje) predmet kazenske preiskave v eni od držav članic. V FIDE je bilo naloženih nekaj primerov, modul CIS pa še ne deluje.

3.6.3. *Statistični podatki o izmenjavi informacij*

Za primere, v katerih obstaja sum, da je prijavljena ali odkrita gotovina povezana z nezakonitimi dejanji v zvezi s prenosu gotovine, lahko države članice izmenjajo informacije v skladu s členom 6 uredbe o kontroli gotovine. Države članice so izpostavile nekaj primerov in sporočile, da je količinska opredelitev težka, ker se informacije običajno izmenjujejo priložnostno preko neposrednih kontaktov med izvršnimi organi, o čemer centralne službe niso obveščene. Komisija je prepoznala pomembnost ustrezne izmenjave informacij in ustanovila delovno skupino z državami članicami, da bi povečala izmenjavo informacij.

3.7. **Izmenjava informacij s tretjimi državami**

Uredba za kontrolo gotovine ne zahteva izmenjave informacij s tretjimi državami. Države članice so to storile preko mednarodnih sporazumov o medsebojni pomoči, dvostranskih sporazumov, neposrednega stika z osrednjimi kontaktnimi točkami v tretjih državah, mreže carinskih organov in preko mreže uradnikov za zvezo za davčni kriminal. Omenja se tudi izmenjava informacij preko nacionalnega FIU.

Komisija je sporočila splošne informacije o sistemih, ki delujejo v okviru FATF.

Najboljši postopki in izkušnje so bili aprila 2008 izmenjani z ZDA na posebnem sestanku EU/ZDA delovne skupine za kontrolo gotovine programa Carina 2013 .

3.8. **Zaupnost/vprašanja zaščite podatkov/varnostna vprašanja**

V državah članicah se uporablja naslednja zakonodaja:

Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov¹⁰ in

Sklep Komisije z dne 29. novembra 2001 (2001/844/ES, ESPJ, Euratom). Sklep določa pravila za klasifikacijo informacij s cilji zagotavljanja varnosti informacij¹¹.

---

¹⁰ UL L. 281, 23.11.95, str. 31–39.

¹¹ UL L. 317, 3.12.2001, str. 1.

Splošne določbe o zaupnosti/določbe poslovne skrivnosti.

Večina držav članic (Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka, Nemčija, Grčija, Španija, Finska, Francija, Estonija, Madžarska, Irska, Italija, Latvija, Malta, Poljska, Romunija, Švedska, Slovenija in Združeno kraljestvo) je sprejela določene ukrepe za zaščito podatkov z namenom izmenjave podatkov v zvezi s kontrolo gotovine. Za Belgijo, Luksemburg in Poljsko informacije niso na voljo. Dejansko večina držav članic uporablja splošne ukrepe za zaščito osebnih podatkov. Poleg tega je zelo malo držav članic sprejelo ukrepe o klasifikaciji podatkov, da bi zagotovile varnost informacij. Štiri države članice (Danska, Litva, Nizozemska in Slovaška) uporabljajo splošno zaščito podatkov, varnost podatkov in ukrepe zaupnosti tudi za podatke o kontroli gotovine.

Pridemo lahko do zaključka, da večina držav članic zagotavlja splošni minimum zaupnosti ali zaščite osebnih podatkov o informacijah kontrole gotovine. Malo držav članic je sprejelo posebne ukrepe za kontrolo gotovine, da bi zagotovile zaščito vključenih osebnih podatkov, ali klasificiralo informacije o kontroli gotovine, da bi zagotovile varnost informacij.

3.9. Kazni

Vse države članice so uvedle zahteve, ki v primeru neupoštevanja obveznosti prijave določijo kazni. Kazni večine držav članic so sorazmerne, učinkovite in odvračilne, razen v nekaj državah članicah, kjer se višina upravne kazni zdi prenizka, da bi lahko bila odvračilna. Komisija je te države članice prosila, da hitro popravijo situacijo.

18 držav članic lahko poleg strogih upravnih kazni uporabi dodatne kazni, kot določa člen 9 uredbe o kontroli gotovine. Te kazni vključujejo zasego ali pridržanje gotovine v primeru suma nezakonite dejavnosti, (višje) denarne kazni, zaporno kazen ali zaplenitev gotovine.

Državam članicam Komisiji ni treba pošiljati statističnih podatkov glede izvedenih kazni. Kljub temu pa priložnostne informacije, ki so na voljo, potrjujejo, da so države članice dejansko izvedle kazni.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Prispevki, ki so jih prejele države članice, kažejo na to, da je nedavno izvajanje uredbe o kontroli gotovine na splošno zadovoljivo. Države članice so organizirale pristojne organe, ki zagotavljajo, da potniki upoštevajo obvezo prijave, da se prijave gotovine obdelujejo in da se kontrole izvajajo na potnikih, prtljagi in prevoznih sredstvih. Vzpostavile so tudi sistem kazni in/ali sistem za zasego gotovine v primerih neupoštevanja zahtev za prijavo gotovine. Države članice so se organizirale in zagotovile, da so informacije, pridobljene s sistemom prijave gotovine, na voljo nacionalnemu FIU. Če je ustrezno, izmenjujejo informacije z drugimi državami članicami, Komisijo in tretjimi državami, obenem pa upoštevajo standarde zaupnosti in zaščite podatkov. Glede na razlike med državami članicami pri zbranih prijavah gotovine in izvedenih kontrolah je potrebno natančno opazovanje držav članic, da se med državami članicami poveča usklajenost izvajanja uredbe o kontroli gotovine. Po potrebi bodo morale države članice sprejeti korektivne ukrepe.

V nekaj državah članicah so bile odkrite pomanjkljivosti pri evidentiranju, obdelavi in posredovanju informacij o kontroli ter pri uvajanju nacionalnih kazni. Komisija sprejema potrebne ukrepe za zagotavljanje ustreznega izvajanja zakonodaje EU o kontroli gotovine v vseh državah članicah.

5. PRIPOROČILA

Izkušnje, pridobljene med praktičnim izvajanjem uredbe o kontroli gotovine, so pripeljale do zaključka, da temeljita revizija uredbe NI potrebna.

Vseeno pa se je izkazalo, da bi se lahko uvedle nekatere prilagoditve regulatornega okvira kontrole gotovine:

revizija člena 3 uredbe o kontroli gotovine, da se uredijo praktična vprašanja kontrole držav članic v zvezi s tranzitnimi potniki;

uvedba evropskega skupnega obrazca za prijavo na podlagi skupnega obrazca za prijavo, ki se trenutno uporablja v večini držav članic, da se omogoči dodatna uskladitev zbranih podatkov, ozaveščenost potnikov in morebitna računalniška obdelava;

vpeljava zahtev za obvezno (četrtletno) poročanje Komisiji glede statistik, ki so jih zbrale države članice, da se zagotovi spremljanje učinkovitosti uredbe o kontroli gotovine. Te zahteve za poročanje trenutno temeljijo na prostovoljnih dogovorih;

vpeljava obveznih zahtev za povečevanje ozaveščenosti glede obveze prijave gotovine. Trenutno se vse sporočanje izvaja prostovoljno;

uvedba postopkov odbora za institucionaliziranje razprav z državami članicami glede upravljanja uredbe o kontroli gotovine;

načrtovanje izvedbene uredbe Komisije za tehnične elemente, kot sta oblika skupnega obrazca za prijave ali vsebina zahtev za poročanje.

Večja uskladitev bi se lahko dosegla že z izmenjavo najboljših praks in povečanjem usklajenosti postopkov z nezavezujočimi akti, kot so smernice ali tehnični dogovori med državami članicami preko delovne skupine za kontrolo gotovine.

Da bi se dosegla *popolna* usklajenost kontrole gotovine pri vstopanju v EU ali izstopanju iz nje, bi bilo treba uredbo o kontroli gotovine *spremeniti*.

PRILOGA 1:

Povzetek statističnih podatkov o prijavah gotovine in evidentiranju gotovine
- vse države članice -
od tretjega četrtertletja 2007 do drugega četrtertletja 2009

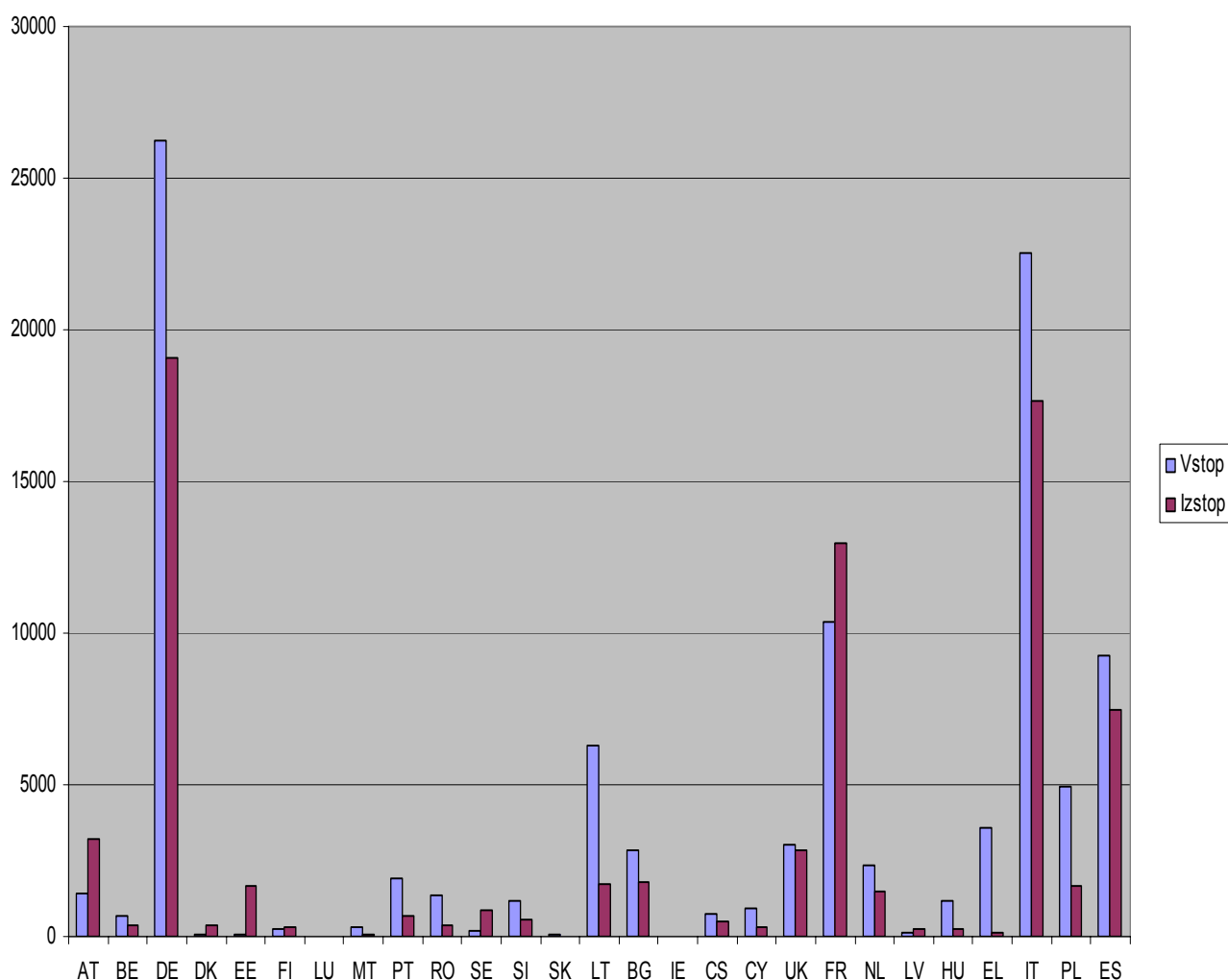
Prostovoljne prijave gotovine					Evidentiranja			
Država	Št. prijav	Vstop	Izstop	Vsota v evrih	Vstop	Izstop	Skupaj	Vsota v evrih
AT	4589	1404	3185	5.631.564.366	4	12	16	1.394.484
BE	995	653	342	53.470.113	23	13	36	2.751.764
DE	45303	26239	19064	55.775.450.005	3272	1938	5210	996.985.476
DK	435	70	365	16.811.874	3	276	279	7.580.171
EE	1769	79	1690	1.091.682.756	5	3	8	225.823
FI	520	233	287	81.599.560	36	12	48	1.252.599
LU	15	7	8	1.150.540	0	0	0	0
MT	369	291	78	17.116.042	2	0	2	57.140
PT	2588	1932	656	212.936.525	324	179	503	31.511.113
RO	1729	1362	367	160.856.092	0	5	5	26.079
SE	1015	158	857	33.050.252	11	0	11	428.802
SI	1750	1167	583	3.027.662.737	50	10	60	3.604.333
SK	51	50	1	1.663.601	0	0	0	0
LT	8046	6302	1744	214.153.403	0	2	2	16.199
BG	4636	2870	1766	304.051.835	12	41	53	5.377.271
IE	24	9	15	680.755	4	12	16	336.430
CS	1227	762	465	420.463.999	2	0	2	36.655
CY	1240	935	305	47.741.670	14	20	34	870.916
UK	5895	3042	2853	203.555.076	341	926	1267	31.848.240
FR	23339	10373	12966	1.936.488.129	1572	984	2556	221.041.774
NL	3776	2321	1455	161.789.026	264	453	717	23.039.467
LV	369	123	246	84.639.062	4	0	4	942.263
HU	1380	1145	235	78.083.925	11	10	21	490.359
EL	3695	3550	145	123.303.936	2	8	10	1.243.525
IT	40194	22531	17663	8.745.018.735	796	801	1597	258.241.296
PL	6636	4943	1693	242.940.502	40	35	75	5.209.018
ES	16766	9273	7493	1.253.528.580	33	454	487	37.828.899
SKUP.	178.351	101.824	76.527	79.921.453.095	6.825	6.194	13.019	1.632.340.096

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtertletje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtertletje 2007

PRILOGA 2:

Število prijav gotovine
- vse države članice -
od tretjega četrtertja 2007 do drugega četrtertja 2009

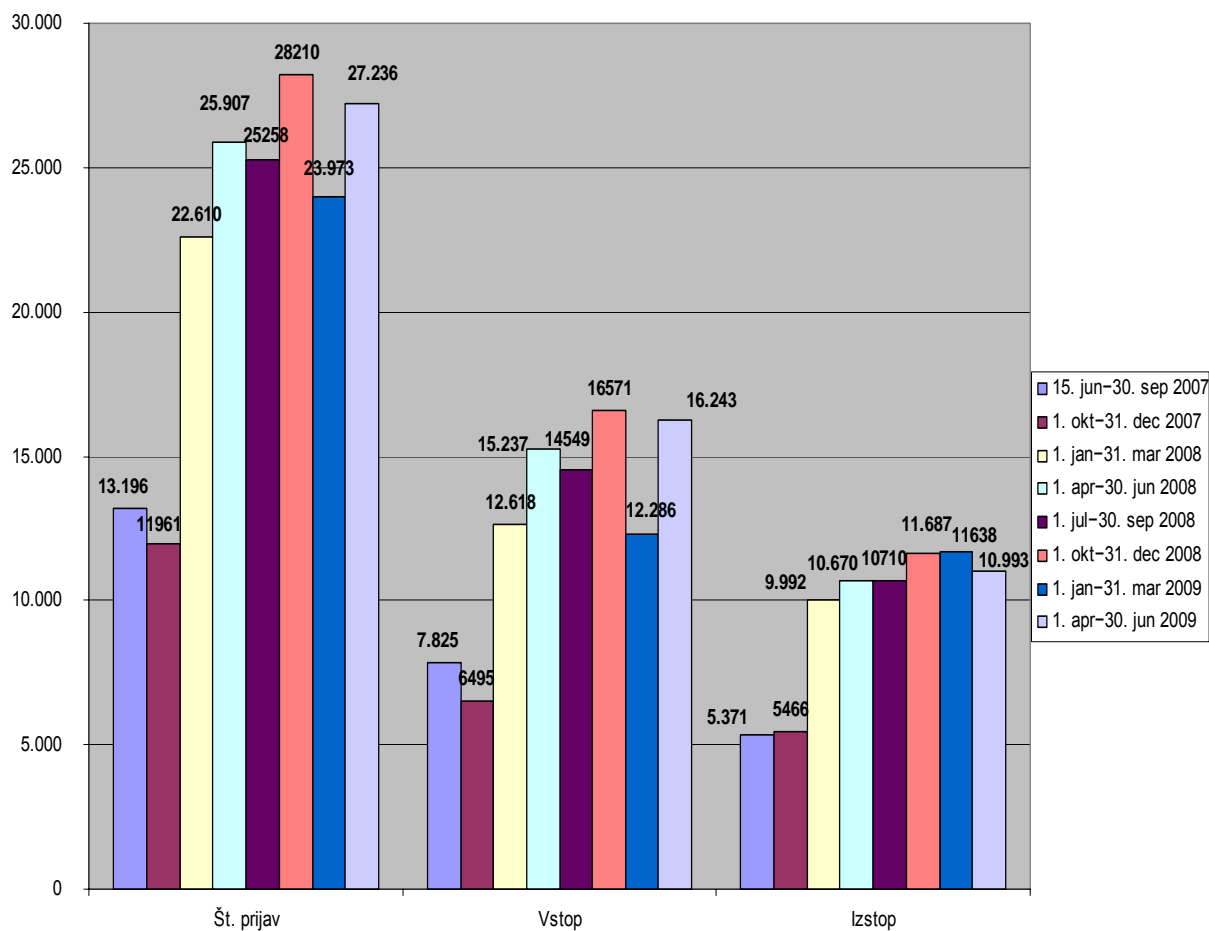
Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtertje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtertje 2007.

PRILOGA 3:

Spreminjanje števila prijav gotovine
– skupaj –
od tretjega četrtertja 2007 do drugega četrtertja 2009

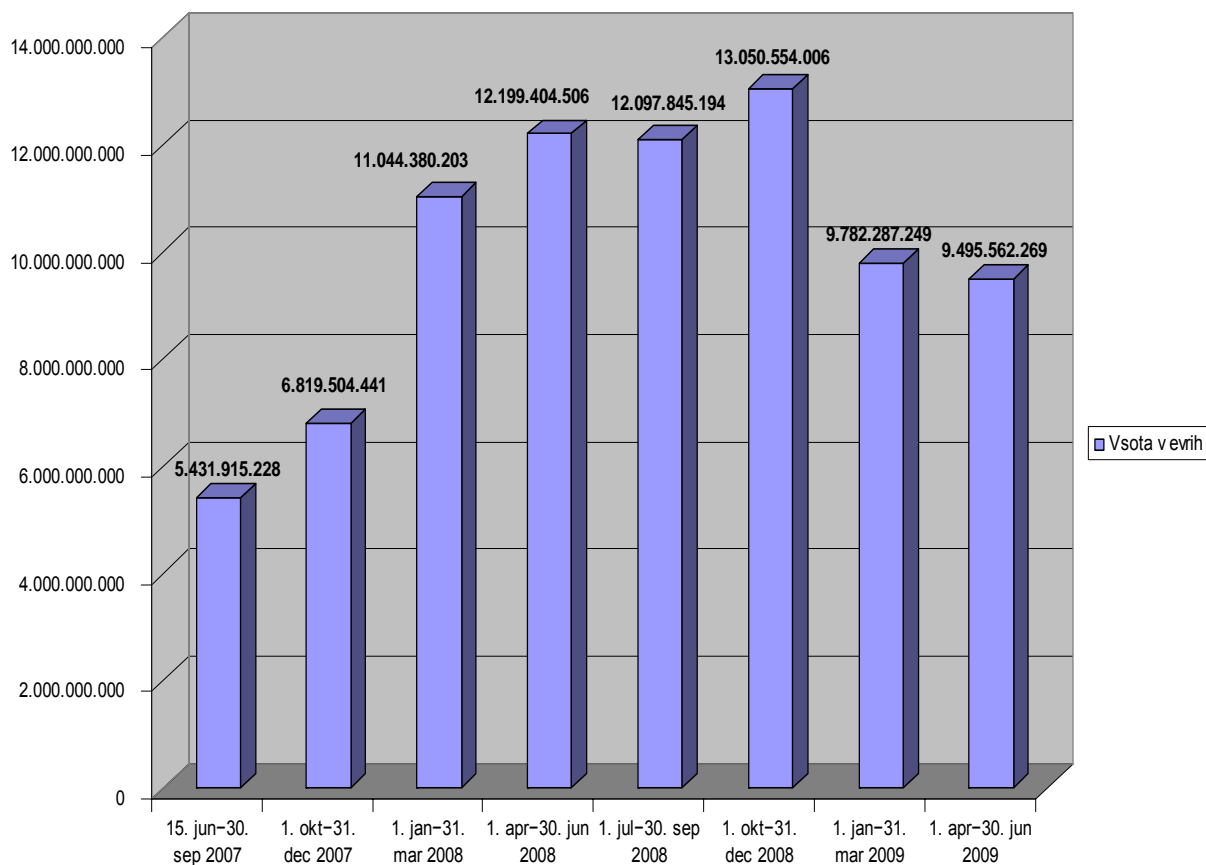

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtertje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtertje 2007.

PRILOGA 4:

Spreminjanje prijav gotovine, preračunane v evre
– skupaj –
od tretjega četrtertja 2007 do drugega četrtertja 2009

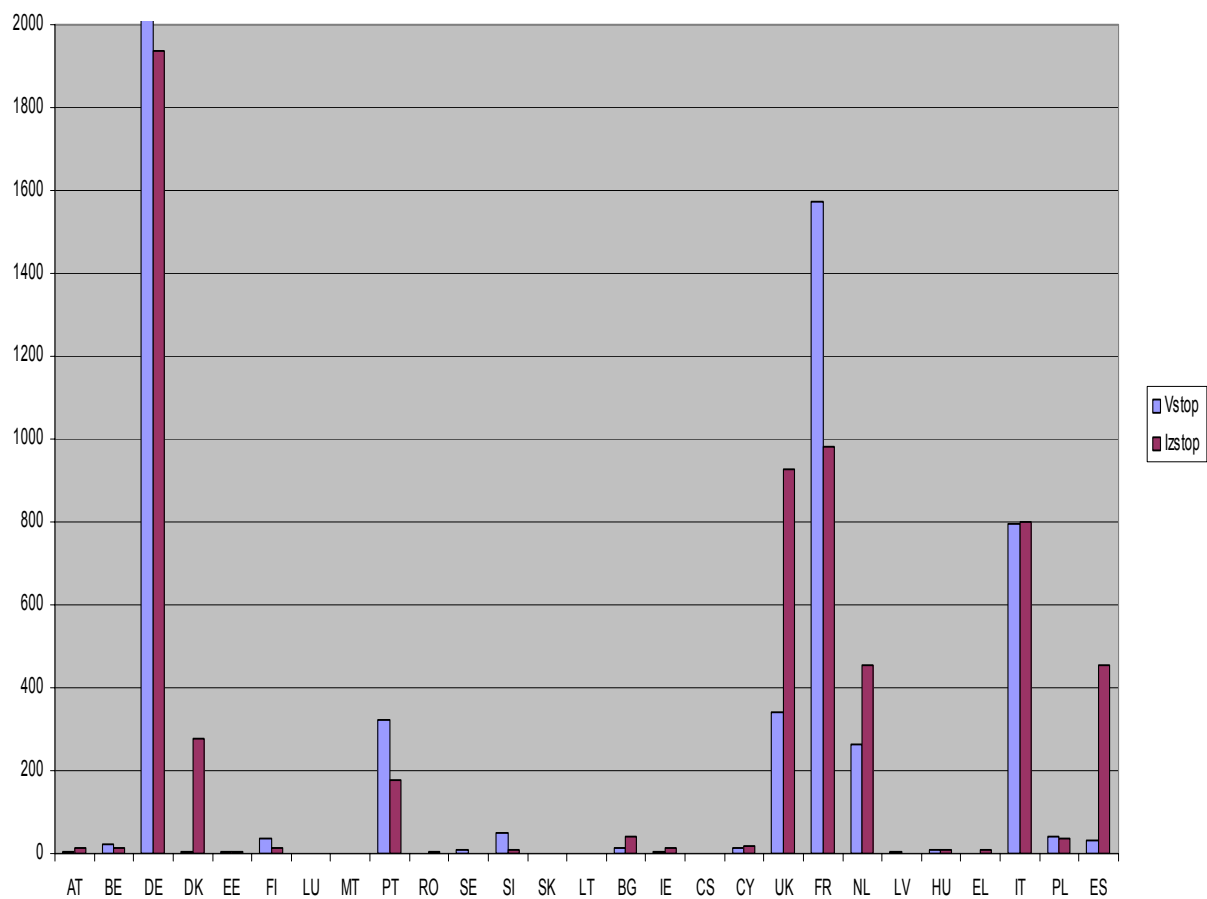

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtertje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtertje 2007.

PRILOGA 5:

Število evidentiranj gotovine
– vse države članice –
od tretjega četrtnetja 2007 do drugega četrtnetja 2009

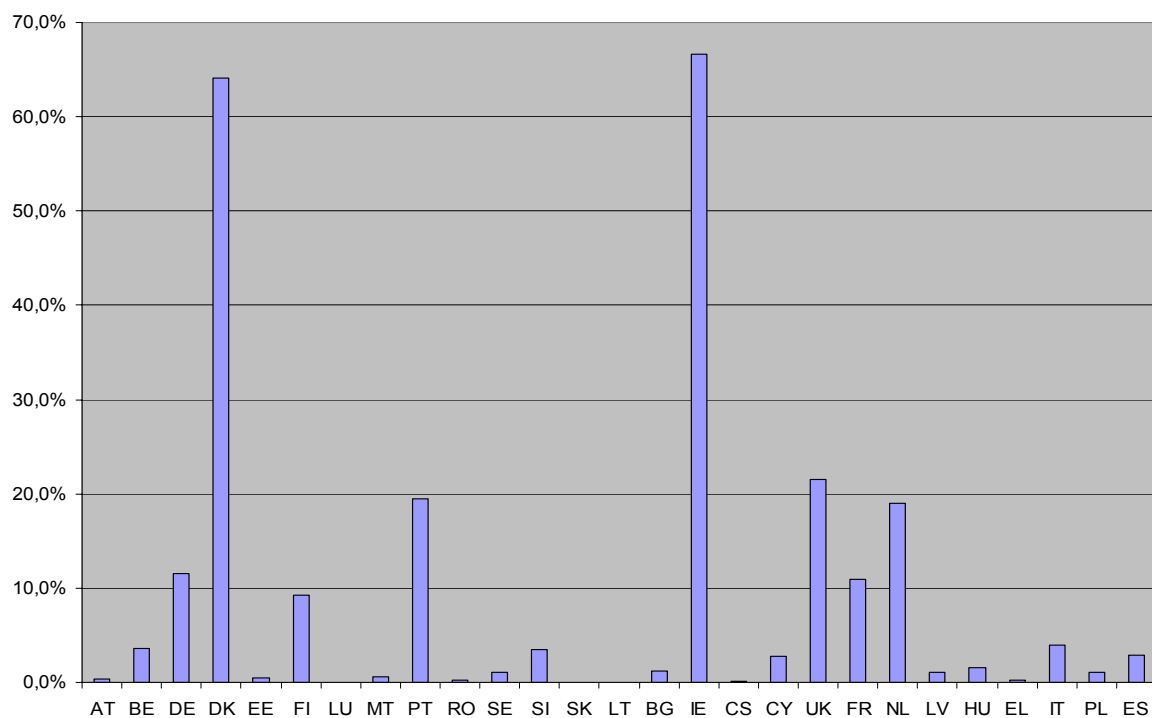

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtnetje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtnetje 2007.

PRILOGA 6:

Razmerje med evidentiranjem gotovine in vsemi prijavami gotovine
– vse države članice –
od tretjega četrtertja 2007 do drugega četrtertja 2009

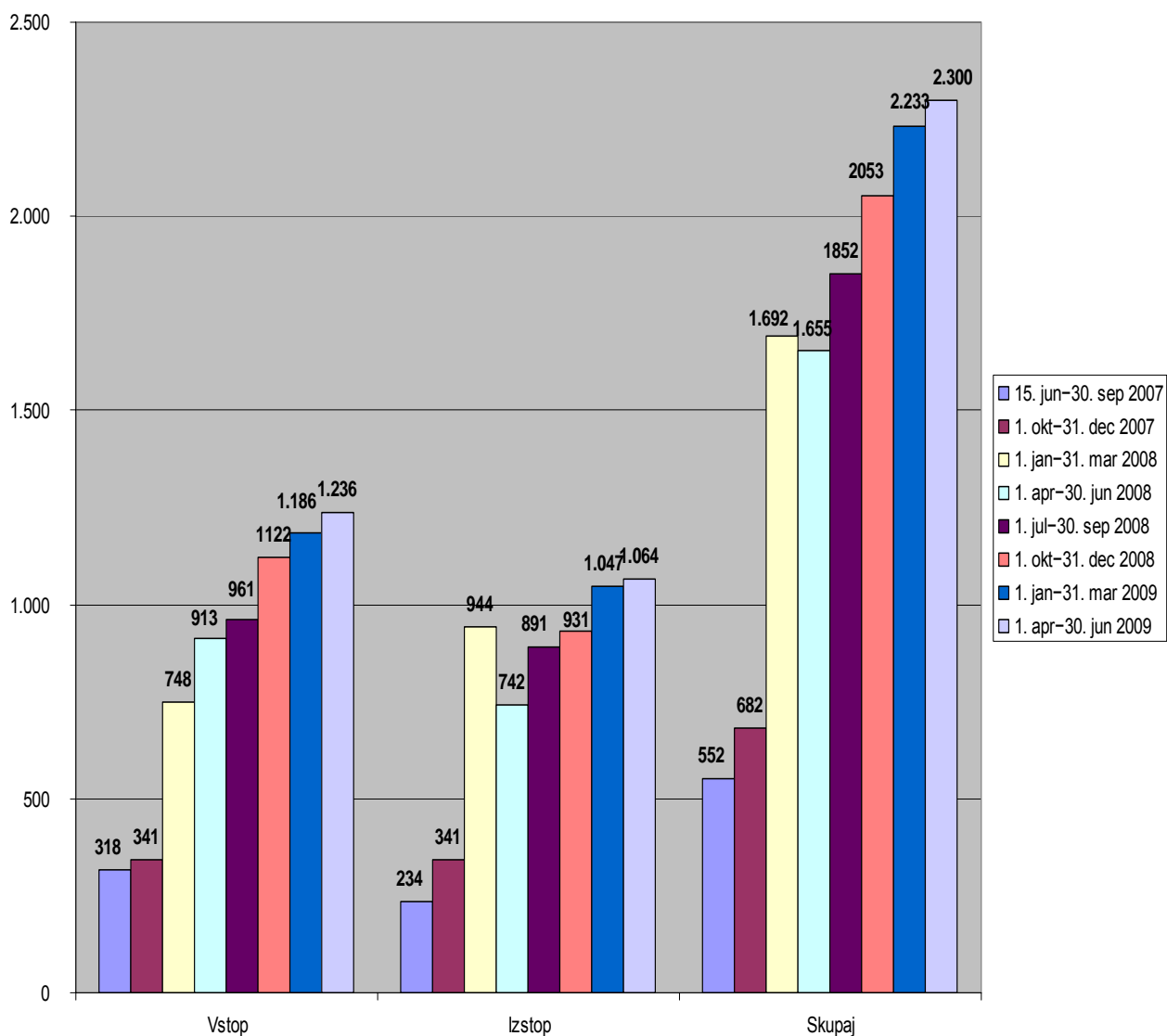

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtertje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtertje 2007.

PRILOGA 7:

Spreminjanje števila evidentiranj gotovine
– skupaj –
od tretjega četrletja 2007 do drugega četrletja 2009

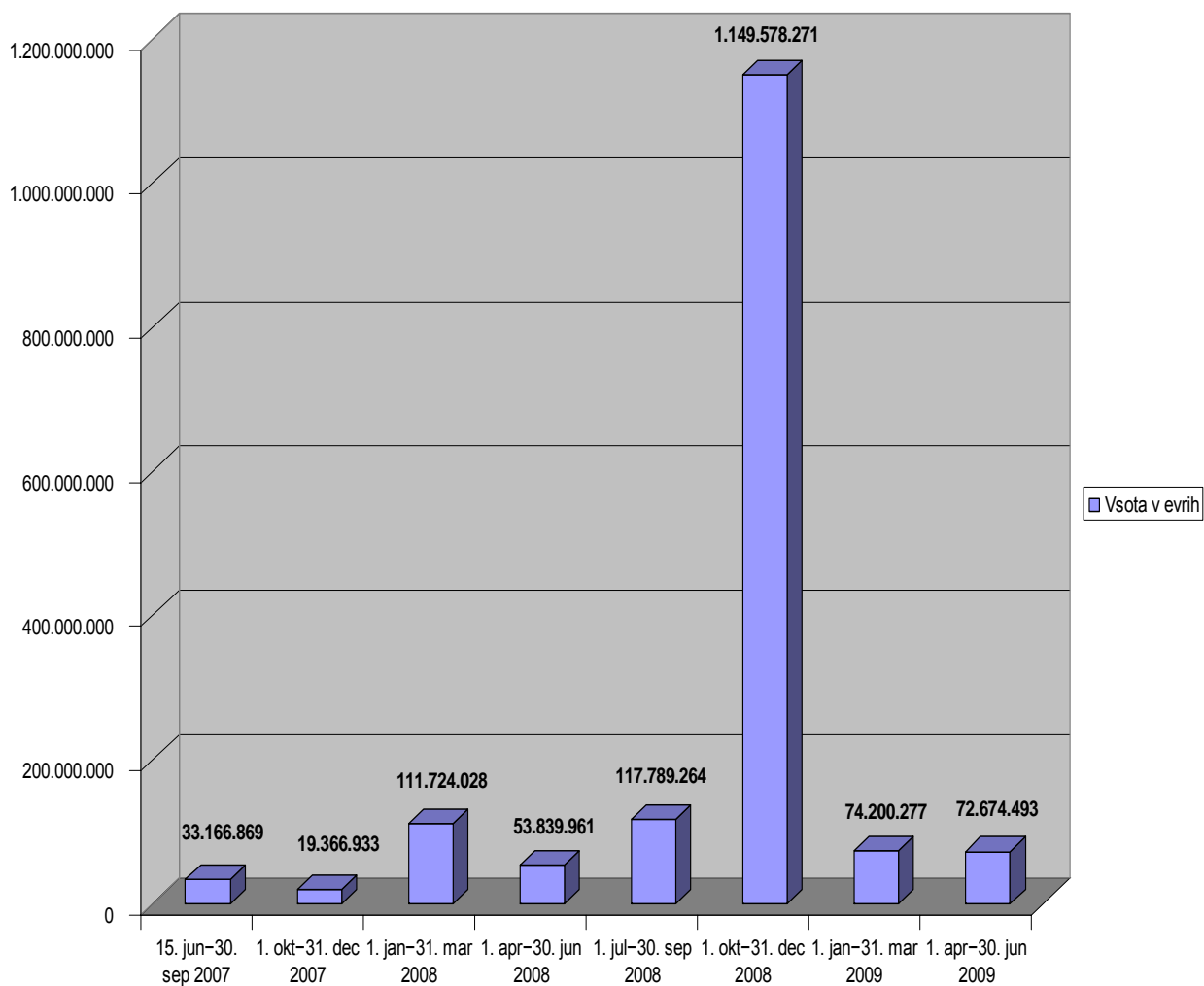

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrletje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrletje 2007.

PRILOGA 8:

Spreminjanje evidentiranj gotovine, preračunane v evre
– skupaj –
od tretjega četrtertja 2007 do drugega četrtertja 2009

Italija, Poljska in Grčija niso predložile podatkov o kontroli gotovine za tretje in četrto četrtertje 2007.

Belgija ni predložila podatkov za tretje četrtertje 2007.